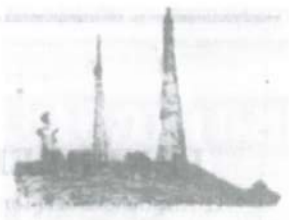

ΑΕΤΟΡΡΑΧΗ=ΜΑ
ΝΩΛΙΑΣΣΑ=ΜΠΙ
ΖΑΝΙ=ΔΡΙΣΚΟΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ
ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ

Ταχνάρια

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 59 Τ.Κ. 10431 ΑΘΗΝΑ ΕΤΟΣ 136 ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 51 ΙΑΝΟΥ

03-ΜΑΡΤΙΟΣ 2006 • ΚΩΔΙΚΟΣ 1702

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ

Το σήμα που κοσμεί την πρώτη σελίδα της εφημερίδας μας, δανειστήκαμε από τις εντοιχισμένες πλάκες του μνημείου του Άγνωστου Στρατιώτη, που φέρουν τα ονόματα των περιοχών που το κόμμα τους ποτίστηκε με το αίμα του Έθνους...

“Μία κλίνη κενή φέρεται εστρωμένη των αφανών”
“Ανδρών επιφανών πάσα γη τάφος”

στους Γάλλους και πραγματοποιήθηκε μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο. Στα χρόνια που ακολούθησαν το παράδειγμα της Γαλλίας το μιμήθηκαν και άλλες χώρες.

Στην Ελλάδα, αποφασίστηκε για πρώτη φορά το 1858 να ιδρυθεί μνημείο για τους πεσόντες κατά τον αγώνα του 1821 από το δήμο Ερμούπολης στη Σύρο.

Το μνημείο του Άγνωστου Στρα-

ΑΕΤΟΡΡΑΧΗ=ΜΑ
ΝΩΛΙΑΣΣΑ=ΜΠΙ
ΖΑΝΙ=ΔΡΙΣΚΟΣ

Η Βουλή και το μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη.

στρατιώτη, του άγνωστου, του αφανούς.

Το μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη είναι απόδειξη της ευγνωμοσύνης του Ελληνικού λαού προς τους ένδοξους νεκρούς των Ελευθερωτικών πολέμων του Έθνους...

Η ιδέα ενός μνημείου για τους νεκρούς του πολέμου που δεν ήταν δυνατόν να αναγνωρισθούν υπήρχε από την αρχαία Ελλάδα. Συγκεκριμένα, στον Επιτάφιο του Περικλέους αναφέρεται: *“μία δέ κλίνη κενή φέρεται εστρωμένη των αφανών, οί αν μη ευρεθώσιν εις αφάρισιν”*.

Τα μνημεία αυτά όπου κι αν βρίσκονται θεωρούνται σύμβολα ανδρείας και αυτοθυσίας, τόσο για τους επώνυμους όσο και τους αφανείς ήρωες.

Στα νεότερα χρόνια η σκέψη για την ίδρυση μνημείου του Άγνωστου Στρατιώτη οφείλεται

τιώτη της Αθήνας, ιδρύθηκε το 1932 και βρίσκεται στην πλατεία Συντάγματος στα παλαιά ανάκτορα, στη σημερινή Βουλή.

Ο χώρος έχει διαμορφωθεί έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η κίνηση της φρουράς, των επισήμων και του πλήθους.

Ο τάφος βρίσκεται ανάμεσα σε μνημειακές κλί-

Συνέχεια στη σελίδα 6

13 χρόνια με “Τ’ αχνάρια”

“Τ’ αχνάρια” συμπλήρωσαν 13 χρόνια κυκλοφορίας.

Η πρώτη τους έκδοση κυκλοφόρησε τον Φεβρουάριο του 1993 και εισέρχονται με αισιοδοξία στο 14ο χρόνο.

Δεκατρία χρόνια, πενήντα φύλλα μαζί με τους Μανωλιασσίτες και φίλους αναγνώστες.

Πενήντα φύλλα, περίπου τετρακόσιες σελίδες, γεμάτες Μανωλιάσσα και Μανωλιασσίτικα θέματα: κοινωνικά, ιστορικά, λαογραφικά, δραστηριότητες των συλλόγων, του δ.δ. Μανωλιάσσης και του δήμου μας.

“Τ’ αχνάρια” είναι ο συνδετικός κρίκος και η φωνή των απανταχού Μανωλιασσιτών που για 13 χρόνια προσπαθούν με κάθε τρόπο να φέρουν στο σπίτι κάθε Μανωλιασσίτη τα νέα από τη Μανωλιάσσα, προβάλλοντας τα προβλήματα, ενισχύοντας τον πολιτισμό και τη λαϊκή μας παράδοση.

“Τ’ αχνάρια” είναι μία κατάκτηση των Μανωλιασσιτών, γιατί υπηρετούν σταθερά τα θέματα της Μανωλιάσσης και υπερασπίζονται την ιστορία και την παράδοση, το παρόν και το μέλλον. “Τ’ αχνάρια” θα συνεχίσουν να ασχολούνται με ό,τι έχει σχέση με τη Μανωλιάσσα και τους Μανωλιασσίτες και θα εκφράζουν τη γνώμη τους. Το τι γίνεται στη Μανωλιάσσα μας αφορά όλους και οι πράξεις μας κρίνονται.

“Τ’ αχνάρια” θα συνεχίσουν την καλοπροαίρετη κριτική τους με γνώμονα το γενικό συμφέρον και την επίτευξη του καλύτερου, θα χαίρονται και θα επικροτούν κάθε θετικό βήμα και θα κατακρίνουν κάθε τι το αρνητικό.

“Τ’ αχνάρια” ανήκουν σε όλους εσάς που τα διαβάσετε και τα στηρίζετε. Η βασική πηγή εισόδων είστε εσείς οι αναγνώστες και οι επαγγελματίες που διαφημίζετε την επιχείρησή, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες σας.

Η αποδοχή και η στάση σας, μας δίνει κουράγιο να συνεχίσουμε τον αγώνα τον καλόν και να γίνουμε περισσότερο χρήσιμοι.

Όλοι εμείς οι συντελεστές και οι συνεργάτες είμαστε απλά υπηρέτες αυτής της προσπάθειας, καταγραφής ενημέρωσης και προβολής των Μανωλιασσιτικών θεμάτων. Σας υποσχόμαστε όσο αντέχουμε θα συνεχίσουμε τον αγώνα με τις αρχές που διακηρύξαμε στο πρώτο μας φύλλο, με τον ίδιο ζήλο για το καλό όλων των Μανωλιασσιτών.

Περιμένουμε περισσότερη συμμετοχή στην πληροφόρηση και τις συνεργασίες.

Σας ευχαριστούμε
Η Συντακτική Επιτροπή

Η Αδελφότητα βραβεύει τα παιδιά των μελών που διακρίνονται

Στιγμιότυπο από την εκδήλωση της πίτας. Ο γραμματέας κ. Στ. Νάκος απονέμει τον έπαινο στην ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΜΠΟΥΡΝΗ κόρη της Βαγγελιώς και του Σταμάτη.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

“Τ’ αχνάρια” εν όψει των δημοτικών εκλογών θα διαθέσουν τις σελίδες τους, για τη δημοσίευση των προγραμμάτων των υποψηφίων συνδυασμών.

Καλούνται όλοι οι υποψήφιοι συνδυασμοί να αποστείλουν έγκαιρα τα προγράμματά τους, για την καλύτερη ενημέρωση των συμπολιτών μας.

Το επόμενο φύλλο θα εκδοθεί το πρώτο δεκαήμερο του Ιουλίου.

“ΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΘΕΣΑΜΕΝΟΙ...”

Η Ανάσταση του Χριστού μας είναι το πλήρωμα της χαράς για μας τους Χριστιανούς.

Εάν Χριστιανοί ζούμε την Ανάσταση και η εμπειρία αυτή είναι ένα διαρκές βίωμα χαράς που εκπορεύεται από τη βεβαιότητα της νίκης εναντίον του θανάτου.

Η Ανάσταση κατέχει την πρώτη και κυρίαρχη θέση στη ζωή της Εκκλησίας.

Γι’ αυτό και η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι η Εκκλησία του Πάσχα, της Αναστάσεως.

Ονομάζουμε την Ανάσταση ζωηφόρο επειδή φέρει, μεταγγίζει τη ζωή στους ανθρώπους.

Ο τάφος του Κυρίου γίνεται “η πηγή της ημών αναστάσεως”. Ο Κύριος ως αληθινός Θεός αναστήθηκε, “θανάτω θάνατον πατήσας”. Η εκκλησία μας ψάλλει θριαμβευτικά τη νύχτα της Πασχαλιάς: “Θανάτου εορτάζομεν νέκρωσιν, Άδου την καθαίρεσιν...”.

Η εικόνα της Αναστάσεως σε μας τους Ορθόδοξους Χριστιανούς απεικονίζει τον Χριστό στον Άδη να συντρίβει τις πόρτες του, να ανιστά με τα χέρια του τον Αδάμ και την Εύα και να τους επαναφέρει στην αιώνια ζωή.

Ο Θεός που ανέστησε τον Κύριο, γράφει ο Παύλος, με τη δύναμή του θα αναστήσει κι εμάς (Α' Κορ. 6, 14).

Η Ανάσταση του Χριστού, που είναι το φωτεινό ορόσημο της σωτηρίας μας ας φωτίσει και τη δική μας ζωή.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Βάσανα πολλά έχ' η ρόκα οσπού να γεμίσ' τ' αδράχι'

ΣΕΙΡΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

**Γράφει ο
Κ. Παννούθας
Σχολικός
Σύμβουλος ε.α.
Πτυχιούχος Φ.Π.Ψ.**

Το πρωτότοκο παιδί

Κατά κανόνα το χαρακτηριστικό γνώρισμα των πρωτότοκων παιδιών είναι η επιτυχία. Μελέτες δείχνουν ότι ο δείκτης νοημοσύνης των πρωτότοκων είναι λίγο υψηλότερος, όχι επειδή τα πρωτότοκα είναι από τη φύση τους πιο έξυπνα, αλλά κυρίως επειδή τα επηρεάζει το περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν.

Οι νέοι γονείς μπορεί να μην είναι σίγουροι για τις ικανότητές τους ως γονείς και να μην ξέρουν πως να τα μεγαλώσουν, αλλά αυτά τα μειονεκτήματα παραμερίζονται από τον ενθουσιασμό τους και την προσοχή όλων γι' αυτά. Επιπλέον οι γονείς περνούν πολλή ώρα μιλώντας στο παιδί, αλλά και συζητώντας μαζί του. Έτσι είναι πιο ομιλητικά από τα άλλα. Δεν έχει όμως την αυτοπεποίθηση των μικρότερων αδερφιών του και αυτό ίσως να είναι το αποτέλεσμα της υπερπροστατευτικότητας που δείχνουν οι νέοι γονείς. Μπορεί επίσης να είναι ανταρχικό προς τα άλλα παιδιά αν οι γονείς του δίνουν περισσότερες ευθύνες και του αναθέτουν συχνά να προσέχει τα μικρότερα αδέρφια. Οι έρευνες έδειξαν ότι τα πρωτότοκα παιδιά έχουν μεγαλύτερη σχολική και επαγγελματική επιτυχία. (Από τους 30 αμερικανούς αστροναύτες οι 28 ήταν πρωτότοκοι).

Οι γονείς λοιπόν πρέπει να συζητούν και να περνούν πολλές ώρες μαζί του, αλλά να αποφεύγουν την υπερπροστασία που εμποδίζει την ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης και να μην του αναθέτουν για πολλές ώρες να προσέχει τα μικρότερα αδέρφια για να μην το κάνουν ανταρχικό.

Από έρευνες διαπιστώθηκε (HELEN COCH) ότι αγόρια που έχουν μεγαλύτερη αδελφή στην οποία οι γονείς δείχνουν ιδιαίτερα φροντίδα ΜΠΟΡΕΙ να παρουσιάσουν θηλυπρέπειες και κορίτσια που έχουν μεγαλύτερο αδελφό να παρουσιάσουν αρρενωπότητα. Η τάση αυτή είναι πιο έντονη στα αγόρια, γιατί στα κορίτσια η τάση αυτή μετριάζεται με την παρουσία της μητέρας.

Τα μεσαία παιδιά

Τα παιδιά που γεννιούνται μεταξύ του πρωτότοκου και του τελευταίου καθορίζουν το ρόλο τους με βάση τα παιδιά πριν απ' αυτά. Κάθε παιδί προσπαθεί να αποκτήσει μια καλή θέση στην οικογένεια προσπαθώντας να είναι διαφορετικό από το προηγούμενο. Οι ειδικοί το αποκαλούν αυτό "αποταυτοποίηση των αδελφών". Τα περισσότερα μεσαία παιδιά ξέρουν να συμβιβάζονται και να διαπραγματεύονται. Τα μεσαία παιδιά είναι συνήθως πιο δημοφιλή ανάμεσα στους συνομηλίκους, γιατί έχουν τη δυνατότητα να εξασκούν τις κοινωνικές τους δεξιότητες μέσα στην οικογένεια. Έτσι γίνονται πιο κοινωνικά και αποκοτούν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση. Η αυτοπεποίθηση είναι ιδιαίτερα έντονη αν τα αδέρφια είναι διαφορετικού φύλου. Δεν εκδηλώνουν όμως

εύκολα τα συναισθήματά τους και στρέφονται έξω από την οικογένεια για να βρουν την ταυτότητά τους.

Χρέος των γονέων να μην κάνουν σύγκριση των αδερφιών μεταξύ τους και κυρίως με τα μεγαλύτερα. Επειδή στρέφονται έξω από την οικογένεια για να βρουν την ταυτότητά τους πρέπει οι γονείς να συζητούν τακτικά και με παραδείγματα για τις συναστροφές τους.

Το τελευταίο παιδί

Παίρνει ορισμένα ιδιαίτερα οφέλη, γιατί οι γονείς αναγνωρίζουν πόσο γρήγορα μεγάλωσαν τα άλλα και συχνά αποφασίζουν να χαρούν το τελευταίο τους. Έτσι το τελευταίο παίρνει μία επιπλέον δόση τρυφερότητας και η επιπλέον τρυφερότητα το κάνει να είναι και αυτό τρυφερό.

Μία μεγάλη δυσκολία για το τελευταίο παιδί είναι ότι η οικογένεια δεν το παίρνει στα σοβαρά, ενώ εκείνο θέλει απελευθερωμένα τη σοβαρότητα.

Γενικά τα παιδιά αυτά είναι πιο ανέμελα και ζωηρά από τα μεγαλύτερα αδέρφια, είναι άνθρωποι του κόσμου και οι επαγγελματικές επιλογές είναι ότι γίνονται δάσκαλοι, διηγήτορες, πωλητές, ασφαλιστές κ.λπ.

Δεν πρέπει οι γονείς να δηλώνουν μπροστά του ότι είναι μικρό γιατί αυτό λόγω της ευαισθησίας του το πληγώνει αφάνταστα και αιόμη πρέπει ευκαιριακά να συζητούν σοβαρά μαζί του.

Το μοναχοπαιδί

Σύμφωνα με τον κοινωνιολόγο καθηγητή του Πανεπιστημίου του Τέξας Νόρβαλ Γκλεν τα μοναχοπαιδιά έχουν λίγο χαμηλότερο δείκτη νοημοσύνης από τα πρωτότοκα, γιατί δεν έχουν μικρότερα αδέρφια να τους μάθουν κάποια πράγματα. Έχουν όμως μεγάλη αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση. Επειδή όμως δεν έχουν την ευκαιρία να κάνουν σχέσεις με τα άλλα αδέρφια και οι επιθυμίες τους ικανοποιούνται πάντα από τους γονείς, χάνουν τις ευκαιρίες που δίνονται στο σπίτι για συμβιβασμό, διαπραγμάτευση και επικοινωνία και συνεπώς χρειάζονται μεγάλη προσπάθεια ώπου να τα μάθουν αυτά.

Από τις παραπάνω διαπιστώσεις γίνεται φανερό ότι στα διαφορετικού χαρακτήρα παιδιά της οικογένειας δεν παίζει καθοριστικό ρόλο η κληρονομικότητα, αλλά ο τρόπος αντιμετώπισής τους.

Οι τρυφεροί γονείς που μιλούν με τα παιδιά τους, παίζουν μαζί τους και τα κάνουν να έχουν εμπειρίες κυρίως με επισκέψεις σε σημαντικούς χώρους, επηρεάζουν σωστά την πνευματική ανάπτυξη των παιδιών.

Η μητέρα που από φόβο ή υπερβολική φροντίδα για την τάξη, δεν αφήνει το παιδί να εξερευνησει το περιβάλλον του και έχει συνέχεια στα χείλη της το «μη» είναι φυσικό να αποθαρρύνει το παιδί και να μην του δώσει ευκαιρίες για αυτόνομη συμπεριφορά και απόκτηση εμπειροσύνης στον εαυτό του.

Σημείωση

Με την ευκαιρία της ημέρας των αντιστικών παιδιών και την προσεχή λειτουργία του Κέντρου ημέρας αντιστικών παιδιών στην παιδούπολη Ιωαννίνων, θυμίζω και εγώ στους γονείς ότι αντιστικά είναι τα παιδιά που κλείνονται στον εαυτό τους, κλείνονται στο δωμάτιό τους, παίζουν μόνα τους και δε θέλουν να έχουν επαφή με τον έξω κόσμο.

Αν αφηθούν έτσι για μεγάλο χρονικό διάστημα παρουσιάζουν νοητική υστέρηση. Αντίθετα οι έρευνες έδειξαν πως αν με τις πρώτες διαπιστώσεις δεχθούν εξατομικευμένη υποστήριξη από ειδικούς, η ψυχική τους υγεία αποκαθίσταται και επιστρέφουν στις οικογένειές τους.

(Σε επόμενο: Ψυχοσωματικές διαταραχές παιδιών - αιτίες - αντιμετώπιση τους)

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ Δ.Δ. ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ

Πράξη 1η/12-02-2006

**Θέμα: Προτάσεις έργων για ένταξη στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ»
Απόφαση 1/2006**

Στο γραφείο του Τοπικού Συμβουλίου του Δ.Δ. Μανωλιάσας του Δήμου Μπιζανίου σήμερα 12η Φεβρουαρίου 2006, ημέρα Κυριακή και ώρα 12.00, συνήχθη το Τοπικό Συμβούλιο σε συνεδρίαση, ύστερα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου του, για να συζητήσει και αποφασίσει σχετικά με το παραπάνω θέμα.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία παρόντων και των πέντε μελών του Τ.Σ., ο πρόεδρος εισηγούμενος το θέμα είπε ότι είναι ανάγκη να απαντήσουμε στο με αριθμ. Πρωτ. 65/5-1-2006 έγγραφο του Δήμου Μπιζανίου για προτάσεις έργων του Δ.Δ. Μανωλιάσας για ένταξη στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» και εισηγήθηκε να προταθούν τα παρακάτω έργα για το Δ.Δ. Μανωλιάσας:

1. Ασφαλοστρώσεις δρόμων του Δ.Δ. Μανωλιάσας.
2. Αντικατάσταση κεντρικού δικτύου ύδρευσης από πηγές Κεφαλόβρυσου μέχρι δεξαμενές και από δεξαμενές μέχρι την πηλασία του Δ.Δ. Μανωλιάσας.
3. Σύνταξη μελέτης για γεώτρηση στις πηγές Κεφαλόβρυσου και επέκταση του δικτύου ύδρευσης Δ.Δ. Μανωλιάσας.

Ύστερα από διαλογική συζήτηση το Τοπικό Συμβούλιο Αποφασίζει ομόφωνα: Να εισηγηθεί την ένταξη των παραπάνω έργων όπως ανέφερε ο Πρόεδρος του Τ.Σ. στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ».

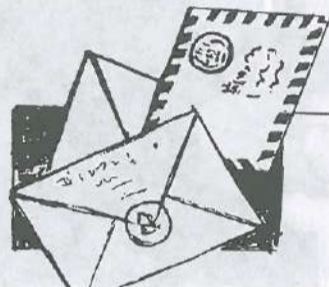
Η απόφαση αυτή έλαβε αριθμό 1/2006 και επικυρώνεται με τις υπογραφές των μελών του Τοπικού Συμβουλίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΟΥΣΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. ΧΡΟΝΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ
2. ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
3. ΜΑΡΚΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
4. ΜΠΕΛΛΟΣ ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ

γράμματα

στ' αγνάρια

**Προς
την εφημερίδα "Τ' αγνάρια"**

Όταν ένας ναυτικός ταξιδεύει από τις 11 Νοεμβρίου του 1961 μέχρι τις 29 Αυγούστου 2004 κοντά στα 42 χρόνια και 2 μήνες περίπου, τότε η θάλασσα γίνεται το όνειρο του ναυτικού.

Ν.Σ. Χρόνης

Υπάρχει μέσα της κάτι που τον γονατίζει. Αυτό το απέραντο και το πρωτόγονο. Ο ερωτισμός του ανθρώπου με το θυμό της. Αυτός ο θυμός και η ταραχή της είναι ένα αλλοιώτικο τραγούδι που μιλάει βαθειά στις ψυχές των ναυτικών. Ένα τραγούδι χωρίς σύνορα και υστεροβουλίες.

Όταν γράφω για την θάλασσα συγκλονίζομαι φέρνοντας στο μυαλό μου το δέος που ένιωθα όταν πάλευα με την ενέργεια και την τρομερή δύναμη που περιέχουν τα μακροκύματα κύματα χτυπώντας με ορμή στα πλευρά του πλοίου μου. Αρκεί να ληφθή υπ' όψιν ότι ένα μέτρον μεγέθους ωκεάνειο κύμα, μήκους 150 μέτρων περίπου και ύψους τριών περιέχει δύναμη 9.200 ίππων για κάθε τετραγωνικό του πόδι. Ανά που θα διαβάσετε παρακάτω είναι τα στιγμιαία συναισθήματα μιας από τις αναρίθμητες φορές παλεύοντας για να ξεφύγω από τα βουνά

ΤΑΞΙΔΙ ΑΠΟ ΠΡΙΝΣ-ΡΟΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ ΓΙΑ ΣΑΓΚΑΗ ΚΙΝΑΣ ΓΕΝΑΡΗ ΜΗΝΑ

και τις κοιλάδες των κυμάτων για 18 μέρες στον Βόρειο Ειρηνικό κατά την διάρκεια του ως άνω ταξιδιού.

Όποιος δεν άκουσε ποτέ την Όστρια να κλαίει και τον Γαρμπί να τραγουδάει για την ζωή να λείπει και όποιος δεν ξενόχτησε σε πέλαγο ν' αφρίζει ούτε τον κόσμο έμαθε ούτε ζωή γνωρίζει.

Παίζοντας με το βιολί τις νότες του θανάτου λυσοομανάνε τα στοιχεία το πλοίο μου να κόψουν. Θεέ μου σώσε τις μικρές και άβουλες ψυχές μας.

Η θάλασσα την Γέφυρα με κύματα γεμίζει Θεέ μου κι έχω μια άκαχη μια παιδική καρδιά.

Κάθε δευτερόλεπτο και μια αιωνιότητα φαίνεται πια πως τίποτα φαίνεται πια πως τίποτα δεν με σώνει

Από το υπό έκδοση βιβλίο του εφεδρου Πλοίαρχου Νικολάου Σ. Χρόνη.

**Ν.Σ. Χρόνης
Μανωλιάσας**

ΚΑΦΕ - ΨΗΣΤΑΔΙΑ
"ΟΛΥΤΣΙΚΑ"

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΤΗΛ: 26510 82004

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΜΠΕΛΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑΣ ΟΙ ΚΑΤΩΘΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ:

Οικ. ΝΙΚΟΥ ΘΕΟΧΑΡΗ	Οικ. ΝΙΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Οικ. ΝΑΚΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ
Οικ. ΓΙΩΤΑΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ	Οικ. ΑΥΓΕΡΗ ΑΘΗΝΑΣ	Οικ. ΓΙΩΤΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ
Οικ. ΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	Οικ. ΜΕΪΝΤΑΝΗ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ	Οικ. ΧΡΟΝΗ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ
Οικ. ΓΙΩΤΑΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ	Οικ. ΝΤΑΦΛΟΥ	Οικ. ΜΠΕΛΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗ
Οικ. ΓΙΩΤΑΚΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ	ΕΛΕΟΝΩΡΑΣ	Οικ. ΜΠΕΛΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Οικ. ΜΠΕΛΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	Οικ. ΜΠΕΛΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	Οικ. ΝΑΚΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
Οικ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	Οικ. ΝΙΚΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ	Οικ. ΝΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Οικ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ	Οικ. ΜΠΕΛΛΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ	Οικ. ΚΟΛΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
Οικ. ΓΟΥΣΗ ΑΛΕΞΙΟΥ	Οικ. ΓΟΥΣΗ ΗΛΙΑ	

Η ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Η Αδελφότητα τίμησε τα μέλη της

Το μεσημέρι της Κυριακής 12 Μαρτίου 2006, στο κοσμικό κέντρο «ΦΟΙΝΙΚΕΣ» το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Μανωλιασσιτών με τα μέλη της, έκοψαν την πρωτοχρονιάτικη πίτα τους, για το καλό του καινούργιου χρόνου.

Η παρουσία των μελών ήταν ικανοποιητική αν λάβουμε υπ' όψιν και τα γεγονότα που σημάδεψαν το τέλος του παλαιού αλλά και τις αρχές του νέου χρόνου.

Τα μέλη της Αδελφότητας καλωσόρισε εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου ο Σταύρος Νάκος.

Στο σύντομο χαιρετισμό που απηύθυνε επισήμανε την ανάγκη συμμετοχής και δραστηριοποίησης όλων των μελών για το καλό της Μανωλιάσσης.

Το τραπέζι ήταν προσφορά της Αδελφότητας προς τα μέλη της.

Η πίτα, όπως όλα τα χρόνια από την ίδρυση της Αδελφότητας, ήταν προσφορά των αδελφών Ανδρέα Γιωτάκη.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης η Αδελφότητα βράβευσε την κόρη της Βαγγελίης και του Σταμάτη.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας πληροφορήσουμε πως ο δήμος έστω και καθυστερημένα ανέλαβε να εκδόσει το βιβλίο του αείμνηστου **Λευτέρη Κολιού**.

Συγχαρητήρια αξίζουν στο δήμο μας και πολύ περισσότερο στον υπεύθυνο για τα πολιτιστικά του δήμου κ. **Παναγιώτη Τζό-**

κα, που συνέβαλε τα μέγιστα για την έκδοση του βιβλίου. Είναι από τους λίγους του δημοτικού συμβουλίου που νοιάζονται για τους συνδημότες.

Η παρουσίαση του βιβλίου κατά πάσα πιθανότητα θα γίνει τον Αύγουστο στο Πνευματικό Κέντρο Μανωλιάσσης.

ΜΠΗΚΕ ΤΑΞΗ ΣΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

Μια σειρά από εργασίες εκτελέστηκαν από την Εκκλησιαστική Επιτροπή στην Αγία Κυριακή.

- Από την κάτω πλευρά του δρόμου τοποθετήθηκαν σιδερένια κιγκλιδώματα.
- Από την πάνω πλευρά του "μπατζιριού" ανοίχτηκε δευτέρα είσοδος και τοποθετήθηκε σι-

δερένια πόρτα.

- Έγινε περίφραξη όθρου του νεκροταφείου με ανοξειδωτο πλέγμα.
- Οι διάδρομοι ανάμεσα από τα μνήματα τοιμεντοστρώθηκαν.
- Όλα τα υλικά τα προσέφερε ο δήμος καθώς και τα σίδερα για την κατασκευή δύο καμπαριών, το ένα στην Αγία Κυριακή και το άλλο στον Άι-Λια.
- Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες καλύφθηκαν από τα έσοδα που προέκυψαν περίου από την κοπή των δένδρων στη μάνδρα της Αγίας Κυριακής.

(Αποσπάσματα από το βιβλίο του Ε. Α. Μπόγκα)

Παντού αλλού τον λένε πελαργό (1) ή λελέκι (2). Τα Γιάννενα όμως τον θέλουν *λέλεκα* (πληθ. *λελεκάδες*). Και τον λένε έτσι, γιατί η λέξις αυτή έχει και κάτι το μεγεθυντικό και... ψηλοπόδαρο μέσα της. Έναν πολύ ψηλό και «τακανοπόδαρο» άντρα, δε λες τίποτε, αν τον πης πελαργό ή λελέκι. Αλλά άμα τον πης «λέλεκα» έχεις μεγάλη επαυχία. Κι ένας Τούρκος, που πέθανε κατά το 1900, ο Αλής, γνωστός για τα ελληνικά τραγούδι του και για τον οποίο θ' ασχοληθούμε κάποτε, ήταν γνωστός στην Καλούτσια, με το παρατσούκλι «λέλεκας», γιατί ήταν ψηλοπόδαρος και αδύνατος, φορούσε δε και καλίσια (ξύλινα τσόκαρα), που τον έκαναν πιο ψηλό.

Στην Αθήνα ο λέλεκας είναι εντελώς άγνωστος. Όταν μου έστειλαν από τα Γιάννενα κατά τα 1950 κάποιον - γκαβό από το ένα μάτι, και δεν μπορούσε ως εκ τούτου να ακολουθήσει το κοπάδι του - και τον έβλεπαν να περιδιαβάζει στον κήπο του σπιτιού μου με το αριστοκρατικό, αργό, διακριτικό, σοβαρό και ρυθμικό βάδισμα, που έκανε ανάμεσα στις ψηλές πρασινάδες του κήπου, τις οποίες δεν διέσχισε αλλά διεσκέλιζε, άλλοι τον έλεγαν πελεκάνο και άλλοι... παπαγάλο. Ήξαιρε το όνομά του ο «Κίτσος» και ερχόταν κι έπαιρνε τα ψαράκια και την άλλη τροφή του από το χέρι μας. Του άρεσε περισσότερο να του τα πετάν στον αέρα. Έγινε αθηναίος ο «Κίτσος» για πολύν καιρό. Κάποια εποχή όμως δεν άνθεξε στην αποδημητική του

Τα ζώα και τα πουλιά στους Ηπειρωτικούς θρύλους

Ο ΛΕΛΕΚΑΣ

νοσταλγία, πήδηξε τη μάντρα και τράβηξε για τα Τουρκοβούνια πετώντας στον ουρανό. Μετηνόησε σε λίγο, αλλά ήταν αργά. Με ένα μάτι όπως ήταν και με όχι άρτια εντελώς τα φτερά του, τον σκότωσαν τα «σ'αργκανούλια» (3) της «πολιτισμένης» Αθήνας με τις πέτρες.

Στην Αθήνα λοιπόν είναι άγνωστος, γιατί εξοντώνεται. Μόνο στην άκρη της Αττικής, κατά την περιοχή του Σουνίου, όσοι πάνε, βλέπουν τους πελαργούς τον Αύγουστο να περνάνε κατά κοπάδια για την Αφρική. Προ τινων ετών ένας κούφος αθηναίος Νεμρώδ ενόμισε πως θα τον καμάρωναν εάν διέσχισε τους δρόμους των Αθηνών με το αυτοκίνητό του, στο οποίο είχε κρεμάσει δεξιά και αριστερά επτά σκοτωμένους πελαργούς, επτά ωραία ζωντανά στολίδια των λιβαδιών και των λιμνών της Θεσσαλίας και των Ν. Χωρών. Γιατί τους εσκώτασε; ούτε ο ίδιος καλά καλά δεν ξαίρει. Η κακή του αυτή πράξις είναι αλήθεια ότι αποδοκιμάστηκε τότε γενικά στιγματίστηκε δε και από τον αθηναϊκό τύπο.

Γιατί ο λέλεκας θαυμάζεται παντού, επειδή είναι μεγαλύτερα όμορφο πουλί, θεωρείται δε και ωφελιμώτατο. Οι υπηρεσίες, που προσφέρει στους γεωργούς, είναι ανεκτίμητες. Ξεκαθαρίζει τα χωράφια, τα αυλάκια και τα λιβάδια τελείως από σκορπιούς, αρουραίους, ακρίδες, βατράχια, σαύρες και φίδια ακόμα, στα οποία αρέσκεται ιδιαίτερος. Ο Αριστοτέλης αναφέρει ότι κάποια εποχή η Θεσσαλία είχε γεμίσει από φίδια επικίνδυνα και ήταν υποχρεωμένοι να φύγουν από τα σπίτια τους οι κάτοικοι αν δεν συνέπιπτε να έλθη τότε ένας μεγάλος αριθμός από λελέκια - τις οίδε πώς μυριάστηκαν το θήραμα - που επέτυχαν να

ξεκαθαρίσουν τη χώρα. Οι Θεσσαλοί τότε, συνεχίζει ο Αριστοτέλης, εθέσπισαν νόμο με τον οποίον επιμωρείτο με θάνατο εκείνος, που θα ετόλμα να σκοτώσει πελαργό.

«Περί Θετταλίων μνημονεύουσιν όφεις ζωογονηθήναι τοσοῦτους ώστε, εμὴν ὑπὸ πελαργῶν ἀνηροῦντο, ἐκχωρήσαι ἀν αὐτοῦς. Δι' ὅ δὴ καὶ τιμῶσι τοὺς πελαργούς καὶ κτείνειν οὐ νόμος. Καὶ ἐάν τις κτείνῃ, ἐνόχος τοῖς αὐτοῖς γίγνεται οἷσπερ καὶ ὁ ἀνδροφόνος».

Διάβασα κάπου ότι προ της επαναστάσεως του 1821 υπήρχαν λελέκια και στην Αθήνα. Το πιστεύω γιατί ο λέλεκας προστατεύεται από τους Τούρκους και είναι φιλότουρκο πουλί. Επί τουρκοκρατίας και στα Γιάννενα διάλεγε τα τούρικα σπίτια για να κτίση φωλιά. Είχε δε τέτοια νοημοσύνη και ημπορούσε και καταλάβαινε ποίοι τον επροσάτειαν και ποίοι όχι, ώστε όταν ήταν μετροδεδμένα τα σπίτια, κι αυτό συνέβαινε στις παρυφές της τουρκικής μες τις χριστιανικές συνοικίες, τα κατάφερε και έχριζε τη φωλιά του πάντα σε τούρικο σπίτι.

Αλλά ήρθαν και χρόνια δύσκολα για το λέλεκα. Μετά την απελευθέρωση το πένθος και ο αφανισμός, που έπεσε τις δεκοχτούρες, ένα ωραίο οικόσιτο σχεδόν πουλί (4), που προστατεύονταν από τους Τούρκους το ίδιο, όπως κι ο λέλεκας, λίγο έλειψε να απλωθή και στους καυμένους τους λελεκάδες. Είμαστε απολίτιστοι ακόμα, είμαστε άγριοι, τι θα θέλετε! Για το σκοτωμό εχρησιμοποιούντο, όπως θυμάμαι, όχι κυνηγετικά, αλλά πολεμικά όπλα (μάνλιχερ ελληνικά και μούζερ, λάφυρα τουρκικά), γιατί οι δεκοχτούρες ημερωμένες από τις οίδε πόσους αιώνες κάθονταν στις καρυδιές και τα άλλα δένδρα, καθώς και στις καπνοδόχες των Γιαννίνων αμέριμνες και ήταν έτσι εύκολος στόχος.

Οι Γιαννιώτες τον αγαπούν το λέλεκα ανέκαθεν. Αλλά τη χρονιά εκείνη, κινδύνεψε από τους μπαρουτοκαπνισμένους στρατιώτες των πρώτων ημερών που το θεωρούσαν το πουλί των Τούρκων και πρό παντός από τους Πελοποννήσιους στρατιώτες, γιατί αυτοί για πρώτη φορά έβλεπαν τέτοιο μεγάλο άγριο πουλί τόσο κοντά τους και η θέα τους έβανε σε πειρασμό. Ο λέλεκας πιο κάτω από τη Θεσσαλία και την περιοχή της Λαμίας δε ζυγώνει. Γιατί έχει καλή μνήμη και θα υμάτια την υποδοχή που θα του έχουν κάνει άλλες φορές στην Αττική και στην Πελοπόννησο.

1. Από το πέλος (μέλας) και αργός (λενκός), κατά τινας.
2. Από το τουρκ. *λεϊλέκ*. Ο Σμαράδ. Βυζάντιος (Λεξ. εν λ. λελέκι) γράφει ότι «ο Στράβων λέγει ότι οι Αθηναίοι ονόμαζον τους Πελαργούς και Πελαργούς δια την πλανητικήν ζωήν των. Επειδή, λοιπόν, οι Πελαργοί ελέγοντο και Δέλεγες, πιθανόν η λέξις να είναι ελληνική». Δεν φαίνεται πιθανόν.
3. Ηπειρωτισμός (αλητόπαιδα).
4. Είδος τρυγόνας, το επιστημονικό της όνομα είναι τρυγών η αυρυντιακή.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο.

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ

Συνέχεια από τη σελίδα 1

μακες που συνδέουν το χώρο του μνημείου με την πρόσοψη των παλαιών ανακτόρων, ενώ στον τοίχο που έχει δημιουργηθεί πίσω από τον τάφο, υπάρχει ανάγλυφη μορφή νεκρού αρχαίου οπλίτη με κράνος και ασπίδα, σε ύπτια στάση, έργο του γλύπτη Φωκίωνα Ρωκ.

Αριστερά και δεξιά της παράστασης έχουν χαραχθεί αντίστοιχα οι φράσεις: «μία κλίνη κενή φέρεται εστρωμένη των αφανών» και «ανδρών επιφανών πάσα γη τάφος».

Στον τοίχο που περιβάλλει και από τις τρεις πλευρές το μνημείο είναι στερεωμένες κατά διαστήματα ορειχάλκινες ασπίδες, ενώ στους πωρόθιθους του τοίχου είναι χαραγμένα τα ονόματα των τόπων, στους οποίους έχουν διεξαχθεί οι ενδοξότερες και φονικότερες μάχες των αμυντικών και απελευθερωτικών πολέμων του Ελληνισμού.

Ένας από αυτούς τους ένδοξους τόπους που είναι γραμμένοι στο μνημείο είναι και η Μανωλιάσσα.

Τα αποκαλυπτήρια του μνημείου έγιναν στις 25 Μαρτίου του 1932 από τον τότε αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης Ανδρέα Μικαηλάκοπουλο και τον αντιπρόεδρο της Βουλής Θεμιστοκλή Σοφούλη, ο οποίος εκφώνησε και το σχετικό λόγο.

Το καντήλι του μνημείου άναψε με το φως που είχαν από την ακοίμητη καντήλα της Αγίας Λαύρας. Από κείνη την ημέρα το φρουρούν τιμητικά δύο τσολιάδες.

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ «Η ΤΡΑΤΑ»

Το στέκι για καλοφανάδες

Ψάρια φρέσκα
Αστακόι
Καραβίδες
Καθαμαράκια
από την Τράτα μας
κατευθείαν στα κάρβουνα

ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ-ΤΑΒΕΡΝΑ

ΟΛΑ ΣΤΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ

Η ΑΥΛΗ

Η ΑΙΘΟΥΣΑ ΚΛΙΜΑΤΙΖΕΤΑΙ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΑΠΟ 12.00-00.00

ΚΡΕΟΝΤΟΣ 146 ΣΕΠΟΛΙΑ (ΕΝΑΝΤΙ ΜΕΤΡΟ)
ΤΗΛ. 210 51.25.946

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΤΖΙΜΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΑΚΤΕΡ

ΙΔΙΩΤΙΚΑ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΠΟ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΤΗΛ. 0049. 1775565003

Δόμηση εσωτερικού χώρου

Γυψοσανίδες - Ψευδοροφές
Φωτισμός - Διακόσμηση

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΡ. ΓΙΩΤΑΚΗΣ

Κλεισούρας 21
Τηλ. 26510 36035 - κιν. 6945 902525

ΑΛΕΚΟΣ Ε. ΜΠΕΜΟΣ

Πλ. Ηρώων Κύπρου 12
Ν. Σμύρνη
Τηλ.: 9330786

bello
PATISSERIE

ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΝΤΑΦΛΟΣ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΛΙΜΑΝΙ ΡΑΦΗΝΑΣ ΤΗΛ.: (22940) 23356

ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΡΟΥΧΩΝ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΝΤΑΦΛΟΥ-ΓΙΔΑΡΗ

Τσιριγώτη 41 Ιωάννινα
Τηλ. 26510-33246

ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ

ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΥ
ΔΗΜ. ΜΗΤΣΗ

Valhallavägen 82
11427 STOCKHOLM

www.jarlatrafik.se
Tel.: 08-208393 08-109668
Fax: 08-201523

καφέ - μουσικό μεζεδοπωλείο

ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 1 - ΠΑΡΑΛΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ ΤΗΛ. 5560418

ΜΠΕΛΛΟΣ ΑΛΕΚΟΣ του ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

Μονοπώλιο

ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΜΙΚΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

**Γράφει ο
Στέφανος
Κ. Γιωτάκης**

Η απότιση φόρου τιμής και ευγνωμοσύνης σ' εκείνους που θυσίασαν τη ζωή τους για την απελευθέρωση της πατρίδας είναι χρέος και ιερό καθήκον για τις γενιές που ακολουθούν.

Όταν γιορτάζουμε εθνικές επετείους ή όταν αναφερόμαστε

σε ιστορικά γεγονότα κατά τα οποία θυσιάστηκαν άνθρωποι υπάρξεις για να ζούμε εμείς ελεύθεροι, το γεγονός αυτό αποτελεί ευκαιρία για απότιση του φόρου αυτού της τιμής που οφείλουμε.

Με το φετινό εορτασμό της απελευθέρωσης των Ιωαννίνων από τον πολύχρονο, σκληρό και αβάσταχτο τουρκικό ζυγό, κρίνεται επίκαιρη η αναφορά στο Μικτό Ηπειρωτικό Στράτευμα, στη σύσταση, επάνδρωση, σύνθεση, οργάνωση και περιληπτική δράση του, γιατί η συμβολή του στην απελευθέρωση των Ιωαννίνων και της Ηπείρου γενικότερα ήταν ιδιαίτερα σημαντική.

Τον Οκτώβριο του 1912 η Ελλάδα βρίσκεται στα πρόθυρα πολέμου με την Τουρκία, γι' αυτό προχωράει σε γρήγορη επιστράτευση, με σκοπό την απελευθέρωση πατρών εδαφών.

Παράλληλα ανατίθεται στον Υπολοχαγό του Μηχανικού Δημήτρη Μπότσαρη, Σουλιώτη στην καταγωγή και γόνο της οικογένειας των Μποτσαράϊων, η συγκρότηση εθελοντικών σωμάτων στο χώρο της Ηπείρου, με διαταγή του Αρχηγείου Στρατού Ηπείρου.

Ο Μπότσαρης στην αρχή ήρθε σε επαφή με κατοίκους της Δυτικής Ηπείρου τους οποίους οργάνωσε και αργότερα τους εφοδίασε με όπλα. Έτσι δημιούργησε διάφορες ομάδες τις οποίες αργότερα συνένωσε σε ενιαία στρατιωτική μονάδα.

Στις 15 Οκτωβρίου 1912 ο αρχηγός του Στρατού Ηπείρου Αντιστράτηγος Κωνσταντίνος Σαπουντζάκης, με διαταγή του, διαμηνύει στο Μπότσαρη: «Αναθέτομεν υμίν την διοίκειν λόχου σχηματισθέντος προς εκτέλεσιν ειδικής ε-

ντολής. Υπό τας διαταγάς σας τίθενται επίσης αι εξ εθελοντών εν τη Δυτική Ηπείρω συγκροτούμεναι φάλαγγες. Γενικώς η υψ' υμάς δύναμις θέλει χρησιμεύσει ως αριστερή πηλαγοφυλακή του στρατού, απαλλοττούσα αυτόν εκ των ατάκτων σιφών Αθβανών. Ειδικάι οδνηγίαί θέλουσι δοθείν υμίν εν καιρώ».¹

Έτσι γεννήθηκε το Μικτό Ηπειρωτικό Στράτευμα, το οποίο εκλεήτο και φάλαγγα του Μπότσαρη. Αποτελείτο αυτό από ένα λόχο Ευζώνων με τρεις διμοιρίες που διοικούσαν οι έφεδροι Ανθυπολοχαγοί Στέφανος Γρανίτσας, Δ. Λεόντιος και ο επιλοχίας Παπαδόπουλος και από όλα τα εθελοντικά σώματα που δρούσαν στη Δυτική Ηπείρο.

Η συνολική δαπάνη αρχικά ήταν 600 άνδρες, από τους οποίους οι 160 ήταν του λόχου Ευζώνων. Αργότερα η δύναμη αυτή ανήλθε στις 3500 άτομα προερχόμενα από την Ηπείρο, την Κρήτη, την Αιτωλοακαρνανία και από άλλα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας.

Σκοπός του Μικτού Ηπειρωτικού Στρατεύματος ήταν να δράσει ως πηλαγοφυλακή του τακτικού ελληνικού στρατού, δυτικά της αμαζιτής οδού Πρέβεζας-Ιωαννίνων, ενώ άλλα εθελοντικά σώματα θα εκτελούσαν τα ίδια καθήκοντα ανατολικά της παραπάνω οδού. Ο κύριος τομέας δράσης του ήταν η περιοχή της Ολύτσικας που περιελάμβανε τα χωριά Μουσιωτίτσα, Ζώριστα, Μελίχοβο, Βαρυάδες, Κοπάνη, Θεριακίσι και Μανωλιάσσα.

Ο αγώνας στον τομέα αυτό από τις 26 Οκτωβρίου μέχρι 5 Νοεμβρίου ήταν πολυμέτωπος και είχε νικηφόρο αποτέλεσμα.

Ο ελληνικός στρατός προχωρούσε για τα Γιάννενα δια της αμαζιτής οδού Πρέβεζας - Άρτας - Ιωαννίνων προστατευόμενος ανατολικά και δυτικά από τα εθελοντικά σώματα.

Όταν ο ελληνικός στρατός κατέλαβε τα Πέντε Πηγάδια, ο Μπότσαρης συνέλαβε τη σκέψη να προχωρήσει προς Μανωλιάσσα γιατί πίστευε πως δια της καταλήψεως της Μανωλιάσσας θα διευκολύνετο η παραπέρα προέλαση του στρατού μας και γιατί φρονούσε ότι ήταν δυνατόν να

γίνει από εκεί επίθεση με επιτυχία κατά των οχυρών Τσουκάς - Σαδοβίτσας και Αγίου Νικοδήμου όπου, στον Άγιο Νικόδημο, στρατοπέδευαν χίλιοι Τούρκοι στρατιώτες που είχαν στη διάθεσή τους πέραν του άηλου οπλισμού και έξι κανόνια. Ακόμα ο Μπότσαρης είχε την άποψη ότι έπρεπε να προτιμηθεί η από εκεί προέλαση του στρατού μας για πιο εύκολη κατάληψη των Ιωαννίνων.

Έτσι τη νύχτα της 29ης προς 30η Οκτωβρίου 1912 απέστειλε στη Μανωλιάσσα το σώμα του οπλαρχηγού Γεώργιου Φουρτούνα για να επιτηρεί τις εκεί θέσεις. Το σώμα Φουρτούνα έφτασε στη Μανωλιάσσα χωρίς να συναντήσει κανένα εμπόδιο και κατέλαβε επίκαιρες θέσεις γύρω από το χωριό.

Στις 31 Οκτωβρίου 1912 τα σώματα του Μάνου και Κοσουβάκη, μαζί με μια διμοιρία Ευζώνων με αρχηγό τον Ανθυπολοχαγό Στέφανο Γρανίτσα και αρκετούς Ηπειρώτες, αφού κατέλαβαν τις Βαρυάδες προήλασαν προς την ανατολική πλευρά της Ολύτσικας και το βράδυ ο Γρανίτσας με μια διμοιρία Ευζώνων και το σώμα του Γρηγ. Κοσουβάκη με 40 άνδρες έφτασε στη Μανωλιάσσα και ενώθηκαν με τις δυνάμεις του Φουρτούνα. Το σώμα του Μάνου είχε 193 άνδρες.

Οι Μανωλιασσίτες δέχτηκαν τις ελληνικές δυνάμεις με αθηθινή χαρά και ανακούφιση δεδομένου ότι είχαν τραβήξει πολλά από τις συνεχείς επιδρομές, λεηλασίες και απειλές των Τούρκων. Μάλιστα ενημέρωσαν τις ελληνικές δυνάμεις ότι οι Τούρκοι θα έρχονταν στη Μανωλιάσσα την επόμενη μέρα για να πάρουν σαράντα πρόβατα όπως είχαν παραγγείλει και είχαν απαίτηση να είναι όλοι οι Μανωλιασσίτες την ημέρα αυτή κλεισμένοι στα σπίτια τους και να έχουν ανυψωμένη την τουρκική σημαία στην είσοδο του χωριού.

Ύστερα από την πληροφορία αυτή, οι δυνάμεις που βρίσκονταν στη Μανωλιάσσα, κατέλαβαν επίκαιρες θέσεις γύρω από το χωριό και στα στενά που οδηγούν σε αυτό, αναμένοντας τους Τούρκους.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

Από τον παθιαίμαχο κ. Ευθύμιο Γιωτάκη, πήραμε τα παρακάτω στοιχεία που δημοσιεύτηκαν τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο 2005, στην εφημερίδα "Ελευθέρα Εθνική Ορεινή Ελλάς" και κατόπιν επιθυμίας του τα αναδημοσιεύουμε:

Ο φαντάρος του 1940 Γιωτάκης Ευθύμιος του Γεωργίου αφηγείται τα γεγονότα του πολέμου

Σας γράφει ένας Αγωνιστής και παλαιός πολεμιστής κατά έτος 1940 μέχρι '49. Κατάγομαι από ένα χωριό που λέγεται Μανωλιάσσα. Επιστρατεύθηκα την 16η Αυγούστου 1939 με τα αρχικά ψηφία Π και Ρ. Γέμισαν τα βουνά της Ηπείρου στρατό όπου ανήκα στον 3ο λόχο του 1ου Τάγματος Συντάγματος Πεζικού με Διοικητήν Λόχου τον Στύπαν Γεώργιον, Λοχαγόν, και διοικητήν Τάγματος Αποστολίδην. Την 17ην πρωινήν του Αυγούστου 1939 αναχωρήσαμε δια το Καλπάκι πεζοπορία. Το εσπέρας φτάσαμε εις το χωριόν Κουκλέσι, όπου στρατοπεδεύσαμε. Μετά από εικοσήμερον παραμονή μας λαμβάνομεν διαταγή η διμοιρία μας με Διμοιρίτην τον Ανθυπολοχαγόν Γραμματικακήν εκ Σπάρτης να μεταβούμε εις Δέμα Πωγωνίου, όπου παραμείναμε μέχρι την 20η Οκτωβρίου. Την 3η ώρα νυχτερινή της 28ης Οκτωβρίου σαλπίζει συναγερός. Πεταχθήκαμε από τον ύπνο χωρίς να γνωρίζουμε τι ακριβώς συμβαίνει· ακούμε τους ήχους των

οβίδων του βαρέως Ιταλικού Πυροβολικού που πέφτανε από πάνω μας για τα οχυρά του Καλπακίου. Έβρεχε και βρόνταγε κι εμείς νομίζαμε ότι αστράφτει· θα κάνει βαρύ χειμώνα λέγαμε, αφού είχαμε άγνοια πολέμου. Φωνάζει ο διμοιρίτης «όπλα, μπαλάσκες και στη γραμμή». Ακούσαμε το Σαλπικιτή να χτυπά «προχωρείτε». Με Διμοιρίτη μπροστά, 33 χιλιόμετρα πορεία για το Αϊδονοχώρι. Στο δρόμο βρικόκαμε κατοίκους με γαϊδούρια φορτωμένα με αποσκευές. Γυναίκες με μικρά παιδιά στην αγκαλιά και να κλαίνε και να μας λένε «στο καλό φανταράκια και με τη Νίκη». Τότε κατάλαβα ότι κάτι συμβαίνει, ώσπου φτάσαμε στα πρόχειρα χαρακώματα. Τότε έρχεται ο Διμοιρίτης και μου λέει: Εσύ Γιωτάκη με οπλοπολυβόλο θα πας στην άκρη, στο χαρακώμα και ότι δεις να κινήθεις στο βάθος, στα μεσογέφυρα, όπου θα πέρναγαν θα βάλεις στο ψαχνό. Με το χάραμα έφτασε στη γέφυρα η φάλαγγα των μοτοσυκλετιστών και ασχολήθηκαν με την κατασκευή της γέφυρας που είχε κοπεί. Αμέσως, εγώ δεν έχασα καιρό, τους έβαλα μίαν ριπήν κι άφησα στον τόπο πέντε νεκρούς και έναν Αξιωματικόν, που τους είδε ο Διμοιρίτης με τα κυάλια μου έδωσε συγχαρη-

τήρια και μου έκανε και πρόταση και πήρε τον βαθμό του Δεκανέα. Εκεί κρατήσαμε την μάχη όλην την ημέραν της 28ης Οκτωβρίου. Με την έλευσιν του σκότους οπισθοχωρήσαμε και πιάσαμε τα χαρακώματα όπου είχαμε κατασκευάσει εις Γεροπλάτανον την 29η Ιουλίου. Νομίσανε ότι δεν υπάρχει αντίσταση! Έλληνες εγκατέλειψαν και διελύθησαν και διεβίβασαν στα Ιταλικά Στρατεύματα ότι θα φτάσουν στην Αθήνα και θα πιουν καφέ στην Ομόνοια. Αλλά μόλις έφτασαν στον Γεροπλάτανον αμέριμνοι συνάντησαν τον Χάρο, όπου πολεμήσαμε με λύσσα όλην την ημέραν της 30ης Οκτωβρίου και με το σκότος αναχωρήσαμε και πάλιν δια το ύψωμα Γκραμπάλα, όπου ήταν καλά οχυρωμένο. Επίθεσεις, αντεπιθέσεις περισσότερες από δεκαπέντε ημέρες. Εκεί τους έγινε ο τάφος, όπου εγκατέλειψαν χιλιάδες νεκρούς και ετράπησαν εις φυγήν και να οχυρωθούν στο ύψωμα Μποράτο, όπου ήταν οχυρωμένο. Και με ένα μέτρο χιόνι επί μέρες συνεχείς επιθέσεις κατορθώσαμε να τους εκδιώξουμε απ' εκεί και ετράπησαν εις φυγήν όπου δεν βρήκαμε αντίστασιν εκτός από το Τεπελένι. Στις μάχες στο Μποράτο μας έμεινε στο πεδίο της μάχης ο ήρωας λοχαγός ΣΑΡΗΣ, διοικητής του 7ου λόχου. Στο Τεπελένι μείναμε μέχρι την εισβολή

των Γερμανών, όπου κατόπιν διαταγής, οπισθοχωρήσαμε δια το Καλπάκι όπου έγινε και η κατάρρευσις του Κράτους και μας βρήκε η Κατοχή.

G.E.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο.

Ωρες λειτουργίας:
Δευτέρα: Κλειστά
Τρίτη-Παρασκευή: 9:00-14:00 και 17.00-21.00
Σάββατο: 10:00-15:00
**ΓΕΡΑΚΑΡΗ 1 • ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΡΓΗΣ
ΤΗΛ. 71516**

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΣΑΝΣΕΡ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΖΙΜΑΣ
Λεχώβου 2 - Σεπόλια 10445 - Αθήνα
Τηλ.: 210-8830942

Φοροτεχνικό - Λογιστικό Γραφείο

Ευάγγελος Γκούμας
Φοροτεχνικός Λογιστής
Α' ΤΑΞΗΣ
Ζακύνθου 10
163 43 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210-99 51 019,39
κιν.: 6932 215 012
e-mail: gouman@hol.gr

Δίγα απ' όδα ... για όδα

Αγαπητοί συγχωριανοί, φίλες και φίλοι,
Χριστός Ανέστη!

Μετά τα λιγοστά χιόνια και τις παρατεταμένες παγωνιές του χειμώνα ήρθε η Άνοιξη.

"Μαρτίτσια φορέσαταν; ή θα σας κάρν' ο ήλιος γκαίλα και θα σας πιάκ' η θερμασιά, χαλασιά σας".

Τώρα είν' Απρίλης και δροσιά, τώρα είναι καλοκαίρι, το λεν οι κούκοι στα βουνά κι οι πέρδικες στα πλάγια... μας λέει το τραγούδι.

Ήρθε η Άνοιξη μας θυμίζει και η Μανωλιάσσα που ντύθηκε με τ' ακριβά της, προβάλλει σε κάμπο καταπράσινο με τα λογιάν-λογιάν πολύχρωμα λουλουδιά της.

Μας το θυμίζουν οι μυρουδιές των λουλουδιών και οι μελωδίες των πουλιών.

Μίλησα για χιόνια και θυμήθηκα την κουβέντα που έκανα με τον πατέρα μου, τις μέρες του χειμώνα:

- Πατέρα τι κάνετε, έχετε χιόνια;
- Κι άλλα χιόνια παιδί μ' δεν φτάν αυτά απ' όχουμι.
- Δηλαδή έριξε χιόνι;
- Εμείς παιδί μ' εδώ έχουμι χιόνια χειμώνα καλοκαίρ'.

Είμαστ' αποκλεισμέν', τα χιόνια τάχουμι μεσ' στο σπίτ' μας. Ότ' ώρα ν' ανοίξ' τηλεόρασ' κι όποιο κανάλ' να πιάσ' όλα χιόνια έχ'ν...

Κύριοι του τοπικού και του δημοτικού συμβουλίου χρόνια τώρα τα χιόνια είναι μέσα στα σπίτια των Μανωλιασσιτών. Η τηλεόραση για τους περισσότερους Μανωλιασσιτες είναι η συντροφιά τους.

Κατά καιρούς υποσχθήκατε μια κεραία που θα ξεχιόνιζε τις κουζίνες και τα καθιστικά τους.

Διανύουμε τη δεύτερη τετραετία των υποσχέσεων κι αυτή η κεραία ακόμα να'ρθε!

Να σας υπενθυμίσω πως ο πατέρας μου έκλεισε το τηλέφωνο με το τραγούδι: Πότε θα κά, πότε θα κάνει ξαστεριά...

Ευτυχώς που οι άνθρωποι δεν χάνουν το χιούμορ τους.

Αλήθεια, είναι ευχαριστημένος ο μηχανικός του δήμου μας που υπέδειξε την κατασκευή του αγωγού στην πλατεία του δ.δ. Μανωλιάσσας;

Δύο φορές βρέθηκα τον περασμένο χειμώνα στη Μανωλιάσσα με βροχή. Το πρόβλημα με τα νερά της βροχής παραμένει το ίδιο.

Η κατασκευή του αγωγού ήταν αποτυχία. Ο μηχανικός του δήμου δεν υπολόγισε τις προτάσεις του τοπικού συμβουλίου και δεν μελέτησε την αναγκαιότητα του έργου.

Πρώτον δεν έγινε φρεάτιο, δεύτερον τοποθετήθηκε

σωλήνα με μικρή διάμετρο σε σχέση με την ποσότητα νερού που δέχεται και τρίτον, δεν τοποθετήθηκε έτσι ώστε να συλλέγει όλα τα νερά που καταλήγουν στην πλατεία.

Το αποτέλεσμα είναι γνωστό και το ζουν κάθε φορά που βρέχει, οι μόνιμοι κάτοικοι της Μανωλιάσσας.

Η πλατεία πλημμυρίζει όπως και ο δρόμος που οδηγεί στο σχολείο και όλα τα χωράφια που δέχονται τα νερά από το "Κατ' πηγάδι" μέχρι την "Καστροσουκιά".

Είναι ανάγκη αυτή τη φορά να εκπονηθεί μελέτη για την κατασκευή ρεϊθρου, για τη διοχέτευση των ομβρίων, την προστασία των ανθρώπων αλλά και των ιδιοκτησιών.

Πολύς λόγος γίνεται για το Δ' Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και κατά πάσα πιθανότητα θα είναι το τε-

λευταίο που δίνεται για την ανάπτυξη της χώρας. Τα ερωτήματα που θέτουν οι συνδημότες μας:

Ο δήμος μας εκμεταλλεύτηκε όλες τις ευκαιρίες που παρουσιάστηκαν μέσα από τα Κοινοτικά πακέτα στήριξης; Πόσα και ποιά είναι τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν; Ποιά έργα επιδίωξε να χρηματοδοτηθούν από το Δ' Κοινοτικό πακέτο;

Το τοπικό συμβούλιο του δ.δ. Μανωλιάσσας ομόφωνα ζήτησε από το δημοτικό συμβούλιο την επέκταση σχεδίου στη Μανωλιάσσα.

Ο αντιδήμαρχος που επισκέφθηκε τη Μανωλιάσσα ανακοίνωσε στα μέλη του τοπικού συμβουλίου πως είναι αδύνατη η επέκταση σχεδίου προς τ' Αμπέλεια, γιατί υπάρχει κάποιο ρήγμα.

ο δήμος οφείλει να μας ενημερώσει υπεύθυνα τι γνωρίζει για το ρήγμα και τις συνέπειές του.

Διανύουμε προεκλογική περίοδο για τις δημοτικές εκλογές. Ο σημερινός δήμαρχος κ. Νάστος θα κατέλθει ως υποψήφιος από το ΠΑΣΟΚ και θα ζητήσει την ψήφο των συμπολιτών μας για δεύτερη τετραετία.

Από τα άλλα κόμματα δεν ανακοινώθηκαν οι υποψήφιοί τους.

"Τ" αγνάρια" θα παρακολουθήσουν την προεκλογική περίοδο αφιερώνοντας τις σελίδες τους για τα προγράμματα των συνδυασμών που θα ζητήσουν την ψήφο μας.

Μια ευχάριστη έκπληξη μας επιφύλασσε ο καπετάνιος μας κ. Νίκος Χρόνης.

Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση λάβαμε το γράμμα του, με μία φωτογραφία και το απόσπασμα από το υπό έκδοσιν βιβλίο του.

Ελπίζουμε σύντομα να έχουμε στα χέρια μας το πόνημά του. Ευκαιρία να ονειρευτούμε, να συνταξιδέψουμε σε θάλασσες και ωκεανούς, ν' αφήσουμε να μας παρασύρει το μεγάλο κύμα που κράτησε 42 και πλέον χρόνια, τον αντρείωσε, τον σμίλεψε και τον ολοκλήρωσε...

Αγαπητέ Νίκο, εκ των προτέρων σε συχαίρουμε και περιμένουμε τη στιγμή που το πόνημά σου θα το μοιραστείς μαζί μας.

Τις ημέρες της Πασχαλιάς κάποιοι καταφέραμε να βρεθούμε στο χωριό, κοντά στους δικούς μας ανθρώπους, στους γέροντες γονείς μας, τ' αδέρφια μας, τους συγχωριανούς μας. Θες η Ανάσταση, θες η αγκαλιά της μάνας και οι ευχές του πατέρα, θες οι ομορφιές της φύσης, πλούσια ήταν η ανταμοιβή μας.

Ο παλιός

Τη φωτογραφία με "Τα Λαζαρούδια" δημοσίευσε η εφημερίδα "Ηπειρωτικός Αγών" στις 18 Απριλίου 2006, στη στήλη, «Ξεφυλλίζοντας τον "Η.Α."» που επιμελείται ο Γ. Κυρούσης.

Η φωτογραφία φέρει τον τίτλο: Σε Άσπρο & Μαύρο με τη λεζάντα: Φωτογραφία παρέας παιδιών που λένε τα Λαζαρικά από χωριό, δεκαετία '80.

Τα παιδιά από αριστερά προς τα δεξιά είναι: ο Γ. Β. Τζίμας, ο Λεάνδρος Π. Κύρκος, ο Β. Αρ. Γιωτάκης και ο Ν. Ν. Μάρκος. Το χωριό, πιο άλλο, η Μανωλιάσσα.

Τα σχολιαρόπαιδα με τα κρανάκια σκόπια και τις Λαζαρίνες με τα κύπρα ίσια με το μπόι τους, πήραν το δρόμο για τα Γιάννινα.

Οι άνθρωποι της πόλης διψούν γι' αυτές τις παρουσίες και τα παιδιά αναζητούν τη ζεστασιά της καρδιάς τους.

Εικόνες μιας άλλης εποχής που ο χρόνος ξεθωιάζει. Οι παιδικές φωνές μέρα με την ημέρα χάνονται... δεν ακούγονται πια.

Φωτογραφία από το παρελθόν

Φωτογραφία της δεκαετίας του '70. Διακρίνονται το δημοτικό σχολείο Μανωλιάσσας, με την Παναγία και τις πανύψηλες και φουντωτές λεύκες.

Φωτογραφία Στ. Νάκου.

Ο δρόμος για "Τ' Αγιάννα"

Στη φωτογραφία διακρίνεται ο παλιός δρόμος που κατέβαιναν με τα φορτάρικα οι γονείς και οι παπούδες μας να παν "στ' Αγιάννα" μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '80.

Οι παλιότεροι τον θυμούνται στη χάραξη ακριβώς όπως είναι σήμερα. Κατά καιρούς με προσωπική εργασία, ενίσχυσαν τη στήριξη με τα τοιχία και τον καθάριζαν από τις μεγάλες πέτρες.

Επίσης θυμούνται κάποιον από τους Γιωτ' Γωφραίους, πρόγονους του Πάνου-Γιώτη, να κάνει χρέη μηχανικού.

Ο δρόμος ξεκινούσε από τη θέση "μπετσούρια", έκανε δύο ζήτα στις "στερούρες", πέρναγε τη σβάρα με ένα δέμα και έφτανε στην Παναγία της Αμπελειάς.

Στο πηγάδι πήγαινε δεξιά, περνώντας από τις θέσεις "Ντίβα", "Βρωμόβρυση" και αντάμωνε τον κεντρικό δρόμο Άρτας - Ιωαννίνων στη θέση που σήμερα είναι το βενζινάδικο της Shell δίπλα στην Εγνατία.

Τη διαδρομή αυτή ακολουθούσαν οι Μανωλιασσιτες για να πάνε στα στ' Αγιάννα ή στο Μπαρκουμάδ'

σήμερα Κατοικά και κρατούσε τρισήμισυ ώρες.

Νύχτα ξεκινάγαν οι δικοί μας άνθρωποι και καμιά φορά έπαιρναν και κανέναν από μας τα παλιόπαιδα, που συνέχεια μας έταζαν, για να τους κάνουμε τα χατήρια..., κυρίως να πηγαίνουμε στα ζωντανά.

Πολλές ιστορίες υπάρχουν για τον καθένα μας, πραγματικές ή φανταστικές, από πού να ξεκινήσει κανείς και πού να τελειώσει, από τον αράτη, τη μπούμπα, τις δυνάρες, τις καραμέλες... μέχρι τους μαγαζάτορες που για κακή μας τύχη όλο πέθαιναν και δυσκόλευαν τους δικούς μας να εκτελέσουν τις παραγγελίες μας.